

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8222

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
Aanbod economische crisis

ons kenmerk
ECGF/U200900332
Lbr. 09/023

datum
23 februari 2009

Samenvatting

Op 2 februari jl. is tijdens het Overhedenoverleg door het kabinet gevraagd naar de mogelijkheden die gemeenten hebben om investeringsprojecten te vervroegen naar 2009 begin 2010. Op onze uitnodiging hebben ruim 140 gemeenten gereageerd. Hierbij presenteren wij u de inventarisatie.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8222

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft

Aanbod economische crisis

ons kenmerk

ECGF/U200900332
Lbr. 09/023

datum

23 februari 2009

Geacht college en gemeenteraad,

In onze ledenbrief van 6 februari jl. heeft de VNG gemeenten gevraagd om investeringsprojecten aan te leveren die, door ze te vervroegen een bijdrage kunnen leveren aan het bestrijden van de economische crisis.

140 gemeenten hebben gereageerd op deze oproep. Hiervan hebben 36 gemeenten aangegeven geen projecten te kunnen noemen. De meest genoemde reden hiervoor is dat het bestaande investeringsprogramma al ambitieus genoeg is en alle ambtelijke capaciteit vraagt. Ook wordt de zwakke financiële positie als reden genoemd. Andere gemeenten hebben aangegeven meer tijd nodig te hebben voor de inventarisatie. Uiteindelijk hebben 104 gemeenten daadwerkelijk investeringsprojecten aangemeld.

In de bijlage bieden wij u aan de inventarisatie van gemeentelijke projecten die indien nodig versneld kunnen worden naar 2009 en begin 2010 om daarmee een bijdrage te leveren aan het bestrijden van de economische crisis.

Wij hechten er aan te melden dat veel gemeenten hebben gemeld dat over deze lijst geen discussie met de gemeenteraad is geweest en dus ook nog niet bestuurlijk geaccordeerd. Het betreft een inventarisatie van projecten die mogelijk zouden kunnen worden vervroegd.

Wij merken op dat de bedragen zoals ze in de bijlage staan niet integraal kunnen worden opgeteld. Er zijn namelijk veel projecten genoemd waarvan de financiering nog niet volledig rond is. Toch kan de conclusie geen andere zijn dat gemeenten, daartoe uitgenodigd, wel degelijk in staat zijn om projecten naar voren te halen en daarmee werkgelegenheid kunnen behouden of te bevorderen.

Naast de specifiek in kaart gebrachte projecten zijn in algemene zin een aantal gebieden genoemd waarbinnen gemeenten de uitvoering kunnen versnellen, met goede werkgelegenheidsperspectieven.

Deze zijn :

Openbare verlichting:

De openbare verlichting staat door leeftijdsopbouw en technologische vernieuwing aan de vooravond van een vervangingsgolf. Die zal normaal gesproken tussen 2012 en 2020 plaatsvinden. Gemeenten kunnen die investering versneld uitvoeren vanuit het perspectief van het klimaatakkoord. Er is afgesproken dat decentrale overheden in 2015 30% minder energie zullen gebruiken. Dat kan met bestaande technologie, met de te ontwikkelen technologie is een verdere reductie vanaf 2015 zeker mogelijk.

Openbare verlichting heeft een snelle aanbestedingscyclus. Vandaag beslissen betekent binnen een paar maanden een impuls voor de kolom van lampenfabrikant, armaturen fabrikant, schakelapparatuur fabrikant, installateur, energieleverancier/distributeur en adviseurs en tussenhandel. 95% van de investering komt in Nederland terecht.

Veel gemeenten hebben nog geen investeringsbedragen begroot omdat de hausse van investeringen buiten de tijdshorizon valt. Voor circa 25% van de openbare verlichting is het zinvol om deze met de best beschikbare huidige technologie vervroegd te vervangen in de aankomende 3 jaar.

Besluitvorming in maart/april betekent investeren vanaf de zomer. Het gaat hier om een overheidsmaatregelen die echt anti-cyclisch werkt en bijdraagt aan concrete beleidsdoelen, in dit geval klimaatbeleid.

Energiebelasting bij gemeentelijke gebouwen.

Hier worden veelvuldig genoemd het verbeteren van het klimaat in schoolgebouwen, maar ook duurzame investeringen in gemeentelijke gebouwen of van stichtingen en instellingen die grotendeels afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidie.

Energiebesparingsmaatregelen uitlokken bij particuliere huizenbezitters.

Het gaat hier om plaatsen van dubbel hoogrendementsglas; het installeren van HR++ ketels en de installatie van zonneboilers of zonnepanelen.

Het treffen van energiebesparende maatregelen door de corporatiesector is relatief eenvoudig te realiseren omdat de corporaties het economisch eigendom hebben van de huurwoningen en omdat de sector goed is georganiseerd.

Het treffen van energiebesparende maatregelen heeft voordelen die uitstekend passen in de voornemens van het kabinet om gerichte maatregelen te treffen om gezamenlijk de economische crisis het hoofd te bieden: energiebesparende maatregelen bieden werkgelegenheid aan vooral de kleinere bouwbedrijven (MKB) en toeleverende bedrijven; energiebesparende maatregelen leveren een lagere energierekening op en kunnen bijdragen aan een grotere koopkracht van huurders;

energiebesparende maatregelen leiden tot minder CO2-uitstoot en leveren dus een bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van het kabinet.

Renovatie rijks- en gemeentelijke monumenten

Er is nog steeds achterstand bij het renoveren van monumenten. Intensivering hiervan zal een bijdrage kunnen leveren aan het in stand houden van de werkgelegenheid.

Hoe nu verder ?

De lijst met investeringsprojecten is op 18 februari aangeboden aan de minister-president en de beheerders van het gemeentefonds. Deze projecten kunnen een rol spelen bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2009 en de begroting 2010. Op 17 februari heeft het Centraal Planbureau nadere cijfers gepubliceerd over de verwachte economische ontwikkelingen in 2009 en 2010. Deze verwachtingen zijn veel slechter dan waar tot dan vanuit werd gegaan. Het financieringssaldo van de overheid verslechtert in snel tempo en zal zonder nadere maatregelen in 2010 uitkomen op -5,5% van het nationaal inkomen. Deze cijfers verkleinen de mogelijkheden om de economie te stimuleren. Het is zelfs realistisch te veronderstellen dat er aanvullende bezuinigingen zullen komen. Daarbij hebben we het kabinet het volgende meegegeven.

In het kader van het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid (NUP) zijn eind 2008 afspraken gemaakt over de ontwikkeling, implementatie, aansluiting, beheer en gebruik van 19 basisvoorzieningen van de e-overheid (basisinfrastructuur) en zes voorbeeldprojecten waarin deze voorzieningen worden toegepast.

Van belang is om - ook in tijden van economische krimp - te (blijven) investeren in ICT. T.a.v. de implementatie- en aansluitingskosten vraagt dit enerzijds aan gemeenten om hiervoor middelen beschikbaar te stellen in de eigen begroting. Daar staat echter tegenover dat het Rijk ook zijn verantwoordelijkheid (conform de NUP-afspraken) nakomt en middelen beschikbaar stelt voor de ontwikkeling van de diverse bouwstenen van de e-overheid. Ook in tijden van economische krimp. Sterker nog, juist dan. Investerings in ICT zullen op langere termijn renderen en bijdragen aan betere en slimmere publieke dienstverlening en minder administratieve lasten voor burgers en bedrijven. Op kortere termijn hebben zij een positieve uitwerking op de werkgelegenheid in de ICT-sector.

Ook werkt de VNG aan afspraken met sociale partners om samen scholing, mobiliteit, etc. te bevorderen, zodat met ontslag bedreigde werknemers gemakkelijker kunnen doorstromen naar een andere baan. Het participatiebudget kan hiervoor worden ingezet.

Belemmeringen:

In de ledenbrief van 6 februari is u ook gevraagd naar belemmeringen die gemeenten ondervinden bij het vervroegen van projecten. Veel gemeenten geven aan dat de regels rond (Europees) aanbesteden belemmerend werken om slagvaardig te kunnen opereren. Ook de procedures rond milieu en planologische procedures worden veelvuldig genoemd.

Voorbeelden van meer specifiek benoemde belemmeringen zijn:

Het niet afkomen van een beschikking door het ministerie van OCW om een voormalige gasfabriek niet op de monumentenlijst te plaatsen

Het mislopen van subsidie door de Dienst Landelijk Gebied als gevolg van overschrijding van de termijn.

Onzekerheid ten aanzien van het meefinancieren van een weg door het ministerie van Verkeer en Waterstaat

Binnen het Europees Sociaal Fonds (ESF) kunnen slechts drie groepen werklozen worden geholpen, dit maakt dit instrument slecht werkbaar.

Het renteverskil tussen kort en lang lenen is op dit moment erg groot. Als de beperkingen ten aanzien van kort geld lenen een aantal jaren worden opgeheven kan er door gemeenten goedkoper worden geleend;

Een gemeente heeft in het verleden gronden van domeinen verworven waarop tijdelijk een zogenoemde naheffingsclausule van toepassing is. Om deze reden worden twee projecten uitgesteld. Met de naheffing is de grondexploitatie nu minder/niet rendabel. Het Rijk wordt gevraagd af te zien van de naheffing. Beide projecten kunnen dan direct in gang worden gezet

Bijgevoegd vindt u bijlage 1: Overzicht projecten ingediend door gemeenten.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.